

ODPIS

Sygn. akt VIII U 10533/14

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych

w składzie : Przewodniczący del. SSR Maciej Nawrocki

Protokolant st. prot. sąd. Anna Narożna

po rozpoznaniu w dniu 9 czerwca 2015 r. w Poznaniu

odwołania **J. F.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

z dnia 14 listopada 2014 r., znak: (...)

w sprawie **J. F.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

o emeryturę

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu prawo do emerytury przy wieku obniżonym z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia 1 października 2014 r.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 listopada 2014 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.; dalej: ustawa emerytalno-rentowa) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43; dalej: rozporządzenie z dnia 07.02.1983 r.), po rozpoznaniu wniosku złożonego dnia 14 października 2014 r., odmówił (...) F. prawa do emerytury.

Uzasadniając wskazał, iż ubezpieczony udowodnił łączny okres ubezpieczenia w ilości 32 lat, 11 miesięcy i 14 dni, w tym 31 lat, 11 miesięcy i 13 dni okresów składkowych oraz 1 rok, 1 dzień okresów nieskładkowych. Natomiast do wniosku o świadczenie J. F. przedłożył tylko zaświadczenie z dnia 14 października 2014 r. wystawione przez Zakład (...), w którym pracodawca podał błędny okres zatrudnienia, tj. od 2 stycznia 1979 r. do 10 czerwca 1996 r., nie podano rodzaju wykonywanych prac. Ponadto działalność została wyrejestrowana z dniem 1 stycznia 2012 r., podczas gdy zaświadczenie wystawiono w dniu 14 października 2014 r. Wobec powyższego organ rentowy nie uznał okresu od 2 stycznia 1979 r. do 30 kwietnia 1996 r. jako okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach. /vide: decyzja w aktach ZUS/

Dnia 25 listopada 2014 r., **J. F.** w formie i terminie przewidzianym prawem wniósł odwołanie od powyższej decyzji, przedkładając dokumenty, z których wynika, że w latach 1979-1996 pracował w warunkach szczególnych wykonując prace blacharsko-dekarskie. /vide: odwołanie – k. 2 akt/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy przytoczył argumentację prawną i faktyczną zaprezentowaną w zaskarżonej decyzji, wnosząc o oddalenie odwołania. /vide: odpowiedź na odwołanie – k. 8 akt/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. F. urodził się dnia (...) Nie jest członkiem OFE.

Odwołujący legitymuje się okresem ubezpieczenia wynoszącym na dzień 31 grudnia 1998 r. łącznie 32 lata + 11 m-cy + 14 dni, w tym 31 lat + 11 m-cy + 13 dni okresów składkowych oraz 1 rok + 0 m-cy + 1 dzień okresów nieskładkowych.

bezsporne

Dnia 14 października 2014 r. odwołujący złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Do wniosku tego odwołujący nie załączył świadectwa pracy w szczególnych warunkach za okres od 2 stycznia 1979 r. do 30 kwietnia 1996 r. z tytułu zatrudnienia w Zakładzie (...). Natomiast świadectwo pracy u tego pracodawcy (nie zaś świadectwo pracy w szczególnych warunkach) znajdowało się w aktach rentowych odwołującego, w związku z wnioskiem o rentę złożonym dnia 23 lipca 1999 r., w którym wskazano stanowisko blacharza.

Decyzją z dnia 14 listopada 2014 r. organ rentowy odmówił odwołującemu przyznania prawa do emerytury, ze względu na brak wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

dowód: dokumenty w aktach emerytalnych i rentowych odwołującego

W okresie od 1 listopada 1965 r. do 30 października 1968 r. J. F. odbywał naukę rzemiosła w zawodzie blacharza w zakładzie (...). Następnie w okresie od dnia 1 listopada 1968 r. do dnia 22 października 1969 r. był zatrudniony w tym zakładzie jako blacharz.

Z kolei w okresie od 2 stycznia 1979 r. do 30 kwietnia 1996 r. odwołujący był zatrudniony w Zakładzie (...). Początkowo, tj. bezpośrednio po rozpoczęciu działalności w 1975 r., był to zakład blacharski, a później S. T. rozszerzył działalność, gdyż uzyskał tytuł mistrza dekarskiego.

W dniu 2 stycznia 1979 r. odwołujący odbył szkolenie wstępne, ogólne i stanowiskowe w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Natomiast szkolenia okresowe odbywały się co 2 lata, a od 1990 roku - co roku.

Odwołujący jako mistrz blacharski wykonywał prace polegające na m.in. zakładaniu rynien, rozbieraniu dachówki oraz kryciu dachów. Pracował na dachach. Wykonywał prace blacharsko dekarskie. W większości rynny, które zakładał były kupowane gotowe, gdyż nie można było kupić samej blachy. Odwołujący wykonywał także murki i opierzenia do montażu rynien oraz gotował lepik, smołował, przekładał dachówkę. Natomiast pomiary były wykonywane na miejscu budowy. Na ziemi wyłącznie lutował rynny, które następnie kładł na dach.

Odwołujący pracował co najmniej po 8 godzin dziennie. Nie miał dłuższych przerw nieobecności w pracy.

dowód: akta osobowe odwołującego (k. 16); zeznania świadka: S. T. (k. 28); zeznania odwołującego (k. 28v-29)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dokumentów, zeznań świadków oraz zeznań odwołującego.

Sąd uznał za wiarygodne w całości **dokumenty** zabrane w aktach organu rentowego oraz aktach sprawy albowiem zostały one sporządzone przez kompetentne organy, w zakresie przyznanych im upoważnień i w przepisanej formie. W szczególności Sąd uznał za w pełni wiarygodne dokumenty dotyczące zatrudnienia w Zakładzie (...) znajdujące się

w aktach sprawy. Autentyczność i wiarygodność dokumentów nie była kwestionowana przez strony, a Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu zatem na dokumentach tych oparto ustalenia faktyczne

Sąd uznał za spójne i konsekwentne **zeznania świadka S. T.** Świadek potwierdził fakt pracy odwołującego jako dekarza stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie od 2 stycznia 1979 r. do 30 kwietnia 1996 r., z tytułu zatrudnienia w Zakładzie (...). Świadek potwierdził, że odwołujący zajmował się wyłącznie kryciem dachów, zakładaniem rynien, rozbieraniem dachówki. Nadto świadek wskazał, iż jego zakład zajmował się wyłącznie wykonywaniem prac związanych z kryciem dachów, ponieważ w tamtym czasie można było mieć tylko jedną branżę. Wskazał także, iż odwołujący w tym czasie nie miał dłuższych przerw w pracy i pracował w pełnym wymiarze.

Za w pełni wiarygodne Sąd uznał **zeznania odwołującego**, które tworzyły zwartą i logiczną całość oraz korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie, w tym z dokumentami oraz zeznaniami przesłuchanego świadka. W sposób przekonywujący i rzeczowy odwołujący wyjaśnił na czym polegała jego praca jako dekarza.

Sąd zważył, co następuje:

Kwestią sporną było to, czy odwołujący może domagać się przyznania emerytury i z to z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej emerytura przy obniżonym wieku przysługuje ubezpieczonym, którzy łącznie spełnią poniższe wymogi:

- mężczyzna osiągnie wiek lat 60,
- w dniu wejścia w życie ustawy, czyli na dzień 1.01.1999 r. posiada:
  - a) okres składkowy i nieskładkowy w ilości co najmniej 25 lat,
  - b) z czego co najmniej przez 15 lat wykonywał pracę w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, a jeżeli przystąpił – złoży wniosek o przekazanie zgromadzonych środków na rachunku za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa.

Bezsporne w niniejszej sprawie było to, iż:

1. odwołujący w dniu 10 czerwca 2010 r. ukończył 60 lat,
2. na dzień 1.01.1999 posiada 25 lat stażu ubezpieczeniowego,
3. nie przystąpił do OFE.

Sporne natomiast w sprawie było to, czy odwołujący legitymuje się 15 letnim stażem pracy w warunkach szczególnych – organ rentowy nie uznał bowiem okresu zatrudnienia w Zakładzie (...).

Zatrudnienie w szczególnych warunkach czy w szczególnym charakterze interpretuje się tak, jak to było wymagane w przepisach dotychczasowych do nabycia emerytury w obniżonym wieku. Przepisami dotychczasowymi w rozumieniu art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalno-rentowej jest rozporządzenie z dnia 07.02.1983 r. wraz z załącznikiem.

Zgodnie z § 2 rozporządzenia z dnia 07.02.1983 r. okresami pracy, uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu, są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Zgodnie z § 1 ust. 1 rozporządzenia z dnia 07.02.1983 r. – rozporządzenie stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w

wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, zwanych dalej "wykazami". W wykazie tym są wymienione m. in. W Dziale V W budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych pod pozycją 9 prace dekarские.

Zgodnie z § 2 ust. 2 rozporządzenia z dnia 07.02.1983 r. okresy pracy w szczególnych warunkach, na podstawie posiadanej dokumentacji, stwierdza zakład pracy w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Jednakże, judykatura pozwala na dowodzenie w sposób inny, niż wskazany w § 2 ust. 2 rozporządzenia z dnia 07.02.1983 r., że praca była wykonywana w szczególnych warunkach. Jak bowiem wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 27 maja 1985 r. III UZP 5/85, LEX nr 14635 w postępowaniu przed okręgowymi zakładami pracy i ubezpieczeń społecznych w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe dopuszczalne jest przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia z zakładu pracy z powodu likwidacji zakładu pracy lub zniszczenia dokumentów dotyczących takiego zatrudnienia. Przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków nie jest dopuszczalne w postępowaniu przed organem rentowym (teza powołanej uchwały SN). Jak wskazał bowiem Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 27 maja 1985 r., Sąd jest uprawniony do przeprowadzenia dowodu ze świadków na okoliczność takiego zatrudnienia – jeżeli okaże się, że jest to konieczne dla wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności sprawy. Dowód z zeznań świadków podlega ocenie Sądu na tle okoliczności sprawy i treści zebranego materiału dowodowego. Nie można bowiem – podkreśla SN – przypisać ustawodawcy zamiaru, ażeby tak istotne kwestie, mające wpływ na ustalenie prawa do świadczeń emerytalno – rentowych, powierzył tylko zakładom pracy, skoro jest notoryjnie znane, że zakłady pracy często nie posiadają dokumentacji z uwagi na upływ czasu, reorganizację lub zniszczenie z innych przyczyn. Prowadziłoby to w wielu przypadkach do przyznania pracownikom, którzy byli zatrudnieni w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, zaniżonych świadczeń, a nawet pozbawienia świadczeń. Podobny pogląd wyraził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84, LEX nr 14630 oraz w uchwale z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84, LEX nr 14625: „okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą być ustalane w postępowaniu odwoławczym także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy.”

Dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonych mu prac.

Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 22 stycznia 2008 r., I UK 210/07; z 6 grudnia 2007 r., III UK 66/07; z 4 października 2007 r., I UK 111/07; z 19 września 2007 r., III UK 38/07; z 14 września 2007 r., III UK 27/07).

Na podstawie zgromadzonych dokumentów, w szczególności szczytkowych akt osobowych odwołującego oraz zeznań świadka i odwołującego Sąd ustalił, że odwołujący pracując od 2 stycznia 1979 r. do 30 kwietnia 1996 r. – na stanowisku dekarza wykonywał pracę w warunkach szczególnych określoną w Dziale V, pod pozycją 9 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia z dnia 07.02.1983 r.

Powyższe oznacza zatem to, iż odwołujący spełnił trzeci z warunków przyznania prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, czyli 15 lat pracy w warunkach szczególnych, uwzględniając okres: od 2 stycznia 1979 r. do 30 kwietnia 1996 r. (17 lat, 3 miesiące i 28 dni).

Nadto niemożliwe okazało się uwzględnienie okresu zatrudnienia do 10 czerwca 1996 r. (tak w zaświadczeniu z dnia 14.10.2014 r. – k. 5), albowiem w świadectwie pracy wystawionym w dniu 30 kwietnia 1996 r. wskazano, iż odwołujący pracował do dnia 30 kwietnia 1996 r. Natomiast jak wskazał S. T. zaświadczenie z dnia 14 października 2014 r. nie zostało przez niego osobiście sporządzone oraz nie umiał wskazać, jakie informacje zostały w nim zawarte.

Przy ustaleniu, że odwołujący wykazał 15 lat pracy w warunkach szczególnych orzeczono jak wyroku na podstawie w/w przepisów i art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. i przyznano odwołującemu prawo do wcześniejszej emerytury od dnia 1 października 2014 r., tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym został złożony wniosek o emeryturę.

/-/ Maciej Nawrocki